

Vyšetření v chirurgii

2023/2024

Mgr. Martin Krause, Ph.D.

krause@vszdrav.cz

Vyšetření pacienta

identifikace pacienta

- jméno a příjmení
- RČ
- bydliště
- telefonický kontakt + osoby blízké
- empatie
- souhlas pacienta

Vyšetření pacienta

1. hlavní obtíže

- akutní x chronické

2. nynější onemocnění

a. bolest

- začátek, charakter, intenzita, propagace, minulost
- provokující faktory (jídlo, pohyb, ...)
- kolika, bolest při peritonitidě

b. zvracení

- obsah, objem, charakter, příměsi (žluč, krev), intenzita
- vztah zvracení k jídlu
- vztah zvracení k bolesti (ev. úleva)

Vyšetření pacienta

c. změny vyprazdňování

- odchod plynů, poslední stolice, charakter, frekvence, barva, patologická příměs ve stolici (krev, hleny)
- močení (množství, frekvence, patologická příměs, obtížné močení, pálení, řezání)

d. krvácení

- jak a kdy
- minulost
- antikoagulancia

e. perorální příjem

- poslední jídlo + jaké
- chuť
- alkohol

Vyšetření pacienta

3. osobní anamnéza

a. jméno praktického lékaře

b. současná onemocnění

- cíleně: sledované choroby (ICHS, DM, onemocnění plic, jater, ledvin)

c. prodělané choroby a infekční onemocnění

- hepatitidy, HIV, TBC

d. předchozí operace a úrazy

- kdy, kde, případné komplikace při hojení

e. alergie

- ATB, analgetika, jodové preparáty, antiseptika + reakce

f. abúzus

- alkohol, tabákové výrobky, léky, drogy

g. farmakologická anamnéza

- kortikoterapie, antikoagulancia nebo antiagregancia, diuretika, antidiabetika, INZ

h. sociální anamnéza

- sociální zázemí nemocného, podmínky, ve kterých pacient žije a s kým

Vyšetření pacienta

i. pracovní anamnéza

- profese pacienta

j. gynekologická anamneza

- gynekologická onemocnění
- operace
- vztah obtíží k fázi menstruačního cyklu (menses, ovulace)

4. rodinná anamnéza

- dědičnost (např. polypóza tračníku, MEN syndrom, nádorová onemocnění)
- výskyt ICHS, DM v rodině

Klinické vyšetření

1. celkový stav

- a. fyzický i psychický stav nemocného
- b. změny barvy kůže, typ chůze, opocení

2. vitální známky

- TK
- P
- váha
- výška
- **teplota (axilární a rektální)**
 - **rektální teplota** – o **0,5 °C** vyšší než teplota v axile
 - **ústa** – o **0,3 °C** vyšší než teplota v axile

Klinické vyšetření

3. fyzikální vyšetření

- pohled (aspekce)
- pohmat (palpace)
- poklep (perkuse)
- poslech (auskultace)
- per rektum

od hlavy k patě

- a. hlava
- b. krk
- c. hrudník – prsní žlázy
- d. břicho + per rektum
- e. končetiny
- f. lymfatické uzliny

Urgentní případy

- alespoň základní anamnézu, popř. anamnézu od rodiny, svědků, doprovodu apod.

1. identifikace pacienta

2. anamnéza

- a. příčina vzniku potíží, doba od vzniku potíží, úrazu, přesný úrazový mechanismus a okolnosti úrazu
- b. současná onemocnění, infekční onemocnění, alergie, farmakologická anamnéza (antikoagulancia, antiagregancia, betablokátory, neuroleptika)

3. klinické vyšetření

- vitální funkce pacienta (dle postupu A, B, C, D, E)
 - A – průchodnost dýchacích cest a kontrola krční páteře u traumat
 - B – dýchání a ventilace
 - C – cirkulace, krvácení
 - D – neurologické vyšetření
 - E – vyšetření celého pacienta

Komplementární vyšetření

1. laboratorní vyšetření

- a. *KO + diferenciál*
- b. *koagulační parametry* (INR, APTT)
- c. *biochemické vyšetření*
 - urea, kreatinin, mineralogram, jaterní testy, sérová amyláza, bílkoviny akutní fáze (CRP)
- d. *moč chemicky a močový sediment*

2. zobrazovací a radiologická vyšetření

3. endoskopické metody

4. EKG

- potvrzení diagnózy, zjištění asymptomatických onemocnění
- určení kontraindikací OP + předoperační příprava
- stanovení přítomnosti a rozsahu patologických změn

- FERKO, A., ŠUBRT, Z., DĚDEK, T. ed. *Chirurgie v kostce*. 2. vyd. Praha: Grada, 2015. ISBN 978-80-247-1005-1.

DĚKUJI ZA POZORNOST